

LITERAIRE THRILLER

GARD SVEEN

De hitte van de hel

'Is de beste thriller van dit jaar al geschreven? Ongelooflijk goed, deze thriller van Gard Sveen.' – TROUW over *De doden hebben geen verhaal*

Over het boek

Als inspecteur Tommy Bergmann een zwaargewonde prostituee aantreft in een appartement in Oslo, voert zijn herinnering hem terug naar een zaak tijdens zijn beginjaren bij de politie. De verwondingen van de jonge vrouw lijken namelijk verontrustend veel op die van de slachtoffers van seriemoordenaar Anders Rask, een onderwijzer die in de jaren tachtig dood en verderf zaaide. Rask zit echter opgesloten in een van de zwaarst bewaakte tbs-klinieken van het land en kan dus de dader niet zijn.

De moeder van een van de vermoorde meisjes leest in de krant over de zaak van de prostituee. Ze is er zeker van dat Rask, haar dochters toenmalige onderwijzer, ten onrechte veroordeeld is, en ze weet wie de echte dader is. Of is het slechts haar morbide fantasie?

Tommy Bergmann en zijn collega Susanne Bech gaan op zoek naar de gevaarlijkste moordenaar van het land en worden meegesleurd in het waanzinnige labyrint van zijn verknipte brein.

Over De doden hebben geen verhaal

‘Zeer sterk debuteert dat nog maar geëvenaard moet worden door Gard Sveen.’ – *Hebban*

‘Als Gard Sveen in staat is om nog zo’n ingenieuze plot te bedenken, wordt het een hele grote in de thrillerwereld.’ – *Knack*

Over de auteur

Gard Sveen (1969) werkt als senior adviseur bij het Noorse ministerie van Defensie. Zijn debuut *De doden hebben geen verhaal* werd bekroond met zowel de Gouden Revolver als de prestigieuze Glazen Sleutel, voor de beste Scandinavische thriller.

Van dezelfde auteur

De doden hebben geen verhaal

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

Gard Sveen

De hitte van de hel

A.W. Bruna Uitgevers

Oorspronkelijke titel

Helvete åpent

© 2015 Gard Sveen

First published by Vigmostad & Bjørke, Norway

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden

Vertaling

Carla Joustra en Kim Snoeiijing, via het Scandinavisch Vertaal- en Informatiebureau Nederland (SVIN)

Omslagbeeld

© Andreas Overland/Trevillion Images

Omslagontwerp

Riesekind

© 2016 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

ISBN 978 94 005 0729 6

NUR 305

Het citaat op pagina 165 komt uit 'Only the Lonely' van The Motels.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veeelvoudingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

*Maar wees om mij niet bevreesd, mijn vriend,
want ik heb de hel open al zien liggen.*

1988

1

Een verlosser is ons geboren, dacht Tommy Bergmann.

Hij wierp een blik op een huis dat dicht bij de weg lag. Achter het middelste raam brandde licht, een eenzame kerstster van messing straalde de winterse duisternis in.

Een paar meter bij het huis vandaan stond een gestalte in donkere kleding, zijn rug gebogen; hij leek de auto nauwelijks op te merken. Tommy's collega, de oude Kåre Gjervan, afkomstig uit de provincie Noord-Trøndelag, zette de wagen stil en de versnelling in zijn vrij. De man aan de kant van de weg bewoog zijn hoofd langzaam in hun richting. Ze keken naar elkaar, de mannen in de patrouillewagen en de in het donker geklede man. De voorruit zat vol natte sneeuw. Gjervan zette opnieuw de ruitenwissers aan. De gestalte aan de kant van de weg staaarde roerloos voor zich uit naar de sneeuw, zelfs zijn hond stond als bevroren en keek naar de twee lichtkegels van de koplampen, naar de sneeuw die op de grond spatte, alsof de wereld niets anders dan een sneeuwbal was en er geen kwaad bestond. Zelfs jaren later fantaseerde Tommy er nog over dat hij juist toen, tijdens dat korte moment, het portier had geopend en de andere kant op was gerend, terug naar de stad, dat hij had gerend tot hij volkomen buiten adem was.

Kåre Gjervan vloekte zacht bij zichzelf, net zoals hij bij het benzinstation in Mortensrud had gedaan toen Tommy de politieradio greep na een oproep van de centrale. Hun dienst zou nog maar een klein uur duren, maar Tommy verveelde zich, hij wachtte niet tot een andere wagen zich zou melden. Tommy was niet als de oude Gjervan; hij was dertientwintig, wilde actie als hij aan het werk was en niet alleen zijn tijd uitzitten. Gjervan kon bijna niet wachten tot hij weer thuis was bij zijn vrouw en kinderen.

Gjervan sloeg een paar keer op de versnellingspook, zijn trouwring liet een metaalachtig geluid horen.

'Laat die oude man en hond instappen,' zei hij.

Op het moment dat Tommy het portier opende, kwam de man in beweging.

Ze reden een aantal minuten door de duisternis tot er geen huizen meer stonden en er alleen nog een dicht, donker bos was. Na een tijdje eindigde de voor auto's begaanbare weg door het bos en loste op in wat Tommy als niets beschouwde, één groot niets, alsof ze het eind van alles hadden bereikt. Slechts de koplampen die de sparren beschenen, lieten zien dat er buiten de auto nog een andere wereld bestond. De natte hond, een onschuldige labrador, hield zijn kop schuin toen Tommy zich omdraaide. De snuit zat nog vol donker bloed. De man op de achterbank zat stil door de voorruit te turen.

'Wat deed je daar in het bos?' vroeg Tommy zacht.

De man gaf geen antwoord.

Kåre Gjervan stelde het achteruitkijkspiegeltje bij en keek naar de man die de centrale vanuit een van de huizen aan de hoofdweg had gebeld.

'Ik zeg jullie...' zei de man.

Hij wachtte even en daarna sloot hij zijn ogen.

'Dit is het werk van de duivel.'

2

Hoewel de Maglite een fel licht verspreidde, leek om hen heen alles zwart. Tommy Bergmann dacht even dat er zo diep in het bos geen kleuren waren; zelfs midden op de dag als het hoogzomer was zou de zon hier niet kunnen doordringen, de sparren stonden hutjemutje op elkaar. Kåre Gjervan zette zijn ene voet nauwgezet voor de andere, maar hield een regelmatig tempo aan. De man die had gebeld liep al een heel eind voor hen, de hond trok hem mee alsof hij aan een hondenslee zat. Tommy raakte een paar meter achterop en pakte zijn Maglite nog steviger vast, tot het fijne wafelpatroon een afdruk in zijn handpalm achterliet. Onder zijn voeten sopte het, ijskoud water was door zijn laarzen heen gedrongen, een zwakke geur van rotte aarde steeg rond hem op. Hij liep zo snel hij kon om Gjervan in te halen. Toen hij bijna bij hem was, hoorde hij verderop in het bos een stem.

‘Hier!’ riep de man met de hond. Hij leek het beest maar met moeite in bedwang te kunnen houden. Tommy probeerde zo min mogelijk te denken.

‘O, help me,’ fluisterde hij maar een minuut later bij zichzelf. ‘Lieve God, help me alsjeblieft.’ De twee mannen voor hem waren een stukje verderop blijven staan, bij een groep sparren. Kåre Gjervan bewoog zijn Maglite langzaam, hield hem schuin en wachtte een paar tellen, alsof hij moed wilde verzamelen. Tommy stopte een paar meter achter hem op het smalle pad. De hond moest worden tegengehouden. Gjervan boog zich langzaam naar voren en verwijderde iets wat op takken en sparrennaalden leek. Hij kwam snel weer overeind en zette wankelend een paar stappen naar achteren. Zijn Maglite viel op de grond. Tommy pakte die van hemzelf steviger vast en liep de laatste passen naar de twee andere mannen.

Zelfs in het witte licht van de zaklantaarn, en hoewel ze daar al dagenlang lag, was ze gemakkelijk van het opsporingsbericht te herkennen. Kristiane Thorstensen lag in twee aan elkaar getapete afvalzakken die iemand met takken en mos had geprobeerd toe te dekken. De hond had het bovenste deel opengetrokken en haar hoofd lag bloot. Op een paar

plaatsen waren de zakken gescheurd; de vogels moesten aan haar hebben gepikt. Toch leek haar gezicht onaangeroerd, ze had blauwe vlekken, maar zag er beter uit dan Tommy had gevreesd. Gjervan boog zich naar voren en raakte voorzichtig het hangertje aan van het doopsieraad dat ze om haar hals droeg. Tommy sloot zijn ogen en probeerde zichzelf ervan te overtuigen dat ze een snelle dood was gestorven.

Toen de technisch rechercheurs verschenen en de afvalzakken opzijtrokken, verdween alle hoop op een snelle dood.

Ze was zo verminkt dat hij dacht dat er niets anders dan verdorvenheid op de wereld bestond.

Het lukte hem niet zijn blik van het linkerdeel van haar borst af te wenden.

Hij hoorde een van de technici 'trofeejager' mompelen en zacht een doodvonnis uitspreken over de man die dit had gedaan. Daarna voelde hij nog slechts Kåre Gjervans arm op zijn rug. Toen werd alles zwart.

3

In stilte reden ze via de Enebakkeveien terug naar de stad. Kåre Gjervan stopte bij de Shell in Mortensrud en parkeerde de auto op dezelfde plek als eerder op de avond, in het donker aan de korte kant van het gebouw. Hij pakte de politieradio en riep de centrale op. Rustig zei hij alleen 'het adres' en wachtte tot de man op de centrale begreep wat hij bedoelde. Net als elke andere avond waren er meer dan genoeg journalisten die naar de politieradio luisterden, maar dit was nu precies iets wat de oude Gjervan hun niet cadeau wilde geven. Vervolgens vroeg hij naar de naam van de dominee van de kerk in Oppsal en verzocht de centrale hem te bellen. Waarom deed je dat nou? dacht Tommy; nu was het gebeurd, nu, terwijl zij hier zaten, was de eerste troep journalistenhyena's al onderweg naar de wijk Godlia.

Hij bestudeerde Gjervan, die iets opschreef. Zijn handen waren zo beheerst alsof hij op zondagavond thuis kerstkaarten zat te schrijven. Het was of Tommy's borst in elkaar werd gedrukt. Hij was drieëntwintig jaar en had tot deze avond nog nooit een dode gezien, laat staan iemand die vermoord was. En nu, dacht hij. Nu zou hij de ouders ontmoeten die hun kind hadden verloren.

'Wil je iets eten?' vroeg Gjervan en hij opende het portier.

Tommy schudde zijn hoofd.

'Je moet eten.'

Hij schudde opnieuw zijn hoofd en zat met gesloten ogen, terwijl hij probeerde zijn ademhaling onder controle te krijgen.

Ze bleken deze eerste zondag van de advent genoeg te moeten nemen met de vicaris van Oppsal. Hij had geen auto en ze pikten hem op in de woonwijk Abildsø, waar hij een appartement in een souterrain huurde. De man was niet veel ouder dan Tommy en onderweg naar de Skøyenbrynet in Godlia probeerde hij over Kristiane te praten, vroeg op zachte toon of ze inderdaad op de middelbare school Vetlandsåsen zat en handbalde, alsof ze nog in leven was.

'Het is niet gemakkelijk om in God te geloven,' zei de vicaris nauwelijks hoorbaar. 'Wanneer zoiets...' Het was alsof hij geen woorden meer

had. Tommy wenste dat ze nooit bij het adres zouden aankomen, toen de auto de Skøyenbrynet op draaide. Gjervan stopte voor het roodgeverfde huis van de familie Thorstensen; het drong tot Tommy door – en die gedachte joeg hem angst aan – dat ze de familie niets anders te bieden hadden dan dit, drie mensen in een Volvo-patrouillewagen, meer was er niet, alleen hijzelf, nog maar net van de Politieacademie, een lijkleke vicaris die spijt leek te hebben van zijn geloof in God, en de oude Kåre Gjervan. Als die er niet was geweest, hadden ze niemand gehad om steun bij te zoeken.

Tommy meende een gezicht achter het keukenraam te ontwaren toen ze langs de kale heg liepen. Het huis zag er bijna verlaten uit, alleen de buitenlamp brandde. Een ogenblik dacht hij eraan dat hij zich op minder dan een kilometer van de woonblokken bevond waar hij zelf was opgegroeid en toch was dit een andere wereld, een wereld van welstand die hijzelf waarschijnlijk nooit zou ervaren. Een wereld die over enkele seconden nooit meer dezelfde zou worden, die aan diggelen zou worden geslagen met één druk op de deurbel.

Toen ze op het stoepje stonden, kon hij niet nalaten naar het naam-bordje te staren. Het was een keramieken bordje dat een van de kinderen, misschien wel Kristiane, op het kinderdagverblijf had gemaakt. Grote, geglazuurde blauwe letters: HIER WONEN ALEXANDER EN KRISTIANE, PER-ERIK EN ELISABETH THORSTENSEN. Nu moesten ze dat weghalen. Kristiane zou nooit meer thuiskomen, ze zou nooit meer op dit stoepje staan en het bordje kinderachtig vinden.

Door het raam zag hij een adventskandelaar op de keukentafel staan. Er brandde één kaars. Tommy vond het in eerste instantie absurd om een adventskaars aan te steken als je dochter vermist werd. Maar wat wist hij ervan? Misschien was het gewoon een manier om zich aan het normale leven vast te klampen, aan de hoop dat ze nog leefde. Het doffe geluid van de deur naar het tochtalletje was buiten te horen. Tommy slikte moeizaam, zijn hartslag veranderde, hij keek in de ogen van de vicaris. In het licht van de buitenlamp boven de voordeur zag hij er zo mogelijk nog bleker uit dan hij eerder al deed.

Alle drie zetten ze een stap naar achteren toen de deur openging en er een man verscheen. Kåre Gjervan schraapte zijn keel. De man keek naar de drie op het stoepje.

‘Per-Erik Thorstensen?’ zei Kåre Gjervan rustig.

De man knikte nauwelijks waarneembaar.

Gjervan kuchte nog een keer.

‘Ja?’ zei Per-Erik Thorstensen met gebroken stem. Zijn ogen stonden al

vol tranen, alsof het zien van de uniformen en de groene anorak van de vicaris hem alles vertelde wat hij moest weten. Toch zat er nog een zweem van hoop in zijn stem. Dat de drie mannen voor zijn huis met goed nieuws kwamen, dat er deze eerste zondag van de advent een wonder was geschied.

Achter Per-Erik Thorstensen hoorden ze voorzichtige voetstappen. Een vrouw kwam de trap af. Ze bleef in de gang staan met haar handen tegen haar gezicht.

‘Het spijt me,’ zei Kåre Gjervan.

Er ging een rilling door Tommy heen toen de vrouw begon te gillen.

Het was alsof ze nooit meer zou stoppen.

Hij kon slechts vijf woorden uit de hysterische geluiden opmaken: ‘Het is allemaal mijn schuld.’

Ze bleef het herhalen.

Het is allemaal mijn schuld.

Haar man zette wankelend een paar stappen naar achteren.

Zonder zich om te draaien, zei hij: ‘Elisabeth, Elisabeth.’

Ze gilde steeds harder en ten slotte leek het fysiek onmogelijk dat ze dat kon volhouden. Per-Erik Thorstensen zocht steun tegen de wand in de gang, hij trok een aantal fotolijsten mee die op de ladekast stonden. Het geluid van rinkelend glas mengde zich met de kreten van Elisabeth Thorstensen. Kåre Gjervan stapte vlug op Per-Erik Thorstensen af en pakte hem bij zijn schouders.

Tommy wisselde een snelle blik met de vicaris. Een paar tellen keken ze elkaar aan, tot Tommy plotseling merkte dat het stil was geworden. Er was niets meer te horen, behalve een zwak, wanhopig huilen van Per-Erik Thorstensen, die zijn hoofd tegen het uniformjasje van Kåre Gjervan had gelegd. Tommy liep de gang in. Gjervan knikte in de richting van de keuken die aan zijn linkerkant lag.

Tommy haastte zich over het grote Perzische tapijt. Het geluid van keukenattributen die op de grond vielen, werd steeds luider. Hij bleef in de deuropening staan. De adventskaars flakkerde. Een kerstster lag op een keukenstoel, klaar om opgehangen te worden.

Elisabeth Thorstensen knielde. Ze tilde haar hoofd op en keek apathisch naar Tommy. Even kon hij zich niet bewegen. Hij bestudeerde haar gelaatstreken en meende vrijwel zeker te weten dat hij haar al eens eerder had gezien. Lang geleden. Er dook een beeld op zijn netvlies op. Een paar tellen lang zag hij het duidelijk voor zich. Ze was jong, stond in een langgerekte gang, strekte haar hand naar hem uit.

Hij rukte zich uit zijn gedachten los.

‘Doe dat niet,’ zei hij en hij maakte een hoofdbeweging naar haar rechterhand.

Ze drukte het grote koksmes harder tegen haar pols. Hij zag het bloed al sijpelen, maar ook dat ze de polsslagader nog niet helemaal had doorsneden.

Voorzichtig zette hij een stap naderbij. De grenen vloer kraakte onder zijn laarzen.

‘Raak me niet aan,’ zei ze zacht. ‘Raak me niet aan, smerig varken.’

Zonder enig geluid te maken trok ze uit alle macht het koksmes dwars over haar pols. Tommy bedacht nog dat het maar goed was dat ze niet langs haar pezen in het vlees sneed. Die waren wel kapot, maar het bloed stroomde alleen maar, het pompte er nog niet uit. Hij ging op zijn hurken voor haar zitten, maar niet snel genoeg, ze had zich nog een keer kunnen snijden. Snel pakte hij haar rechterpols stevig vast, die hing slap, ze leek geen kracht meer te hebben, haar vingers lieten het mes meteen los. Tommy gooide het weg.

Hij drukte zijn grote hand ferm tegen haar magere pols, een chaos van witte sneden en zwart, warm bloed dat zich onmiddellijk tussen zijn vingers door perste.

Haar hoofd zakte tegen zijn leren uniformjas. Ze drukte zich tegen zijn hals, hij legde zijn vrije linkerarm over haar rug, probeerde Kåre Gjer- van te roepen, maar niet te luid. Die moest de situatie al hebben begrepen, ergens achter zich hoorde Tommy hem korte bevelen geven, hij hoorde de woorden ‘ambulance, Skøyenbrynet’.

Hij drukte zijn hand nog steviger om haar pols en liet zijn blik over het aanrecht glijden. Een keukendoek lag een meter bij hem vandaan. Hij probeerde overeind te komen, maar Elisabeth Thorstensen hield hem tegen. Hij liet haar pols los; hij moest de doek als kompres aanbrengen. Ze bracht haar rechterhand naar zijn gezicht, ze was zo bleek dat het leek alsof ze elk moment kon flauwvallen.

‘Mijn kind,’ zei ze. ‘Ik zal mijn kind nooit meer zien.’